

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Δονστᾶνος, Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας

† 19η Μαΐου 988

Ὁ Ἅγιος Δονστᾶνος γεννήθηκε περί τὸ 909 στὸ Μπάλτονσμπορο, πλησίον τοῦ Γκλάστονμπερυ. Ὁ πατέρας του, Χέορσταν (Heorstan), ἦταν εὐγενῆς Σάξονας ἀπὸ τὴν Δύσι καὶ ἡ μητέρα του, Σύνεθριθ (Cynethryth), ἡ ὁποία διήγε βίον ἀγίας, ἔλαβε θαυματουργικὰ τὴν πρόρρησι τῆς δόξης, στὴν ὁποία ἐκλήθη ὁ υἱός της.

Ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ παιδιοῦ ἀνατέθηκε σὲ ἱρλανδοὺς Μοναχοὺς, οἱ ὁποῖοι διέμεναν στὸ Γκλάστονμπερυ.

Τὸ παιδί ἔδειξε ἀγάπη γιὰ τὴν μάθησι σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς γνώσεως, κυρίως ὁμως μιὰ φλογερὴ εὐσέβεια. Ἀφοῦ χειροτονήθηκε στοὺς κατωτέρους βαθμοὺς τῆς Ἱερωσύνης, εἰσήλθε στὴν ὑπηρεσία τοῦ θείου του, Ἐθελγελμ (Æthelhelm ἢ Athelm), Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας, καὶ κατόπιν στὴν αὐλὴ τοῦ Βασιλέως Ἐθελσταν (Æthelstan).

Κάποιοι αὐλικοί, φθονοῦντες τὶς εὐνοιας τῶν ὁποίων ἔχαιρε ὁ νέος κληρικός, τὸν κατηγόρησαν ὅτι μελετοῦσε τὴν εἰδωλολατρικὴ γραμματεία καὶ τὴν μαγεία. Ἐτσι ἐγκατέλειψε τὴν αὐλὴ καὶ κατέφυγε στὸ Οὐϊντσεστερ, πλησίον

Ἡ Μονὴ Γκλάστονμπερυ.

τοῦ Ἐπισκόπου Ἀλφέγου († Μνήμη: 12η Μαρτίου, St. Alphege), μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε συγγένεια.

Ἐπὶ τὴν ἐπίδρασι τοῦ τελευταίου, ὁ Δουστᾶνος ἔγινε Μοναχὸς καὶ χειροτονήθηκε Ἱερεὺς. Ἀποσύρθηκε τότε στὸν Γκλάστονμπερυ, γιὰ νὰ ζήσει ὡς ἐρημίτης, στὰ περὶχωρα τῆς Μονῆς, ἡ ὁποία ἦταν τότε ἐρειπωμένη.

Ἡ ἀγιότητα τοῦ βίου του ἄρχισε νὰ ἀκτινοβολῆ στὴν περιοχή καὶ ἡ Ἔθελφλαντ (Æthelflaed), ἀνεψιὰ τοῦ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος στὸ θάνατό του τῆς ἄφησε τὴν μεγάλη περιουσία του, ἐλάμβανε ἀφειδῶς τὶς συμβουλές του.

* * *

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἔθελσταν, ὁ νέος ἡγεμὼν, Ἐδμόνδος Α' (939-946) ἐκάλεσε τὸν ἐρημίτη, γιὰ νὰ τὸν κἀνῃ ἓνα ἀπὸ τοὺς προσωπικοὺς του συμβούλους. Ἡ εὐνοια αὐτὴ ἐγέννησε ἐκ νέου συκοφαντίες, οἱ ὁποῖες κατέληξαν στὴν ἀπομάκρυνσί του.

Μετὰ ἀπὸ ἓνα ἀτύχημα στὸ κυνήγι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο σώθηκε ἐκ θαύματος, ὁ Βασιλεὺς συνειδοτοποίησε ὅτι αἰτία τοῦ συμβάντος ἦταν ἡ ἄδικη ἐξωσι τοῦ Δουστάνου, τὸν τοποθέτησε Ἱγούμενο στὸ Μοναστήρι τοῦ Γκλάστονμπερυ, τὸ ὁποῖο ἀνακαίωσε καὶ ἴδρυσε στὸ ἐσωτερικὸ του μίᾳ Σχολῇ (943).

Ὁ Ἅγιος Δουστᾶνος ὠργάνωσε τὴν Μονὴ αὐστηρά, συμφώνως πρὸς τὸν Κανόνα τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου καὶ ἐφρόντισε νὰ ἀνεγερθοῦν μίᾳ Ἐκκλησία καὶ τὰ μοναστικά οἰκήματα.

Ὅμως δύο μόλις ἔτη ἀργότερα, ὁ Ἐδμόνδος δολοφονήθηκε καὶ ὁ διάδοχός του Ἔντρεντ (Eadred) ἀνεκάλεσε τὸν Ἅγιο, γιὰ νὰ τὸν κἀνῃ πρωθυπουργό του.

Ἐπιδεικνύων στὸ ἀξίωμα αὐτὸ μίᾳ βαθιὰ ἐπίγνωσι τοῦ χριστιανικοῦ προορισμοῦ τοῦ βασιλείου, ὁ Δουστᾶνος ἐστερέωσε τὴν βασιλικὴ αὐθεντία, ἐκρίζωσε τὰ κατάλοιπα τοῦ παγανισμοῦ, ἀνοικοδόμησε κατεστραμμένες ἀπὸ τὶς εἰσβολές Ἐκκλησίες καὶ ἐνέπνευσε τὴν αὐστηρὴ τήρησι τῶν ἱερῶν Κανόνων σὲ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐννέα ἐτῶν διακυβερνήσεώς του, ἀρνήθηκε δύο φορὲς νὰ γίνῃ Ἀρχιεπίσκοπος, θεωρῶν ὅτι ὤφειλε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὸ ἔργο του. Τοῦτο, ὡστόσο, διακόπηκε ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Βασιλέως Ἔντρεντ (955) καὶ τὴν ἀνάρρησι στὸν θρόνο τοῦ Ἔντβιγκ (Eadwig), ἐνὸς ἀνθρώπου διεφθαρμένου καὶ πολεμίου τῶν μεταρρυθμίσεων, τὶς ὁποῖες εἶχε θεσπίσει ὁ Ἅγιος.

Καταδιωκόμενος ἀπὸ τὴν μνησικακία μιᾶς ἀπὸ τὶς ἐρωμένες τοῦ Βασιλέως, ὁ Ἅγιος Ἡγούμενος ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ στὴν Φλάνδρα, στὴν Μονὴ Μπλαντίνουμ, πλησίον τῆς Γάνδης, ὅπου εἶχε τὸν χρόνο νὰ μελετήσῃ εἰς βάθος τὴν μοναστικὴ κίνησι, ἡ ὁποία προήλθε ἀπὸ τὸ Κλυνύ.

Ἡ ἐξορία αὐτῆ, ὥστόσο, εἶχε σύντομο διάρκεια. **Περὶ** τὰ τέλη τοῦ 957, οἱ Μέρκιοι καὶ Νορθάμβριοι, ἀπηυδισμένοι ἀπὸ τὶς παρεκτροπές τοῦ Ἔντβιγκ, τὸν ἐξεδίωξαν καὶ τοποθέτησαν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ βορείου Βασιλείου τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἐντγκαρ (Edgar).

Ὁ τελευταῖος ἐφρόντισε νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος τοῦ Γουόρτσεστερ ὁ Δονστᾶνος καὶ τὸ ἐπόμενο ἔτος τοῦ προσάρτησε τὴν ἐπισκοπικὴ ἔδρα τοῦ Λονδίνου (959).

Ὅταν ὁ Ἐντγκαρ ἔμεινε μονάρχης μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἐντβιγκ, τοποθέτησε χωρὶς χρονотριβὴ τὸν Ἅγιο ὡς Ἀρχιεπίσκοπο Καντερβουρίας καὶ Πρωθιεράρχη τοῦ Βασιλείου τῆς Ἀγγλίας (21 Ὀκτ. 960/961).

Ἀφοῦ ἔλαβε στὴν Ρώμη τὸ πάλλιον ἀπὸ τὸν πάπα Ἰωάννη ΙΑ΄, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκανε *Λεγάτο* του, ὁ Δονστᾶνος τοποθέτησε ἱκανοὺς Ἐπισκόπους καὶ Καθηγουμένους ἐπὶ κεφαλῆς Ἐπισκοπῶν καὶ Μονῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνακαίνισε ἕναν μεγάλο ἀριθμὸ, μερίμνησε νὰ ἐφαρμόζωνται δίκαιοι νόμοι καὶ ὠργάνωσε ἱεραποστολές στὴν Σκανδιναβία.

Παρὰ τὴν ἔντονη αὐτὴ δραστηριότητα, δὲν μειώθηκε καθόλου τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ χειρογράφων καὶ γιὰ ὅλα τὰ εἶδη τῶν τεχνῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ θεωρῆται προστάτης πολλῶν τεχνῶν καὶ ἐπαγγελμάτων (σιδηρουργῶν, χρυσοχόων, κοσμηματοπωλῶν, μουσικῶν κλπ.).

Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ δραστηριότητα σφραγίσθηκε μὲ τὴν ἐπίσημη στέψι τοῦ Βασιλέως Ἐντγκαρ στὸ Μπᾶθ τὸ 973.

Δύο ἔτη ἀργότερα, ὁ Βασιλεὺς ἀπέθανε καὶ μὲ τὴν ἐπιρροὴ τοῦ Ἁγίου Δονστᾶνου ἀνῆλθε στὸν θρόνο ὁ πρωτότοκος υἱὸς του Ἐδουάρδος. **Ὅταν** ὁ τελευταῖος ἔπεσε θῦμα συνομοσίας (976), ὁ Ἅγιος Δονστᾶνος ἀποσύρθηκε στὴν Καντερβουρία, ἀπ' ὅπου σπανίως πλέον ἔβγαινε, ὅπως κατὰ τὴν Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Ἐδουάρδου στὸ Ἀββαεῖο τοῦ Σεΐφτσμπουρυ.

* * *

Ἐπέρασε τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του στὴν προσευχή, ἐνθαρρύνων τὴν ἴδρυσι σχολείων καὶ Μοναστηριῶν καὶ διδάσκων ὁ ἴδιος στὴν Καθεδρική Σχολή, ὅταν δὲν ἦταν ἀπασχολημένος στὴν κατασκευὴ καμπανῶν ἢ στὴν ἀντιγραφὴ χειρογράφων.

Ἄγγελος Κυρίου τὸν προειδοποίησε γιὰ τὴν ἐπικειμένη ἀποδημία του. **Παρέδωσε** τὴν ἀγία ψυχὴ του στὸν Θεὸ τὴν Κυριακὴ, 19ῃ Μαΐου 988.

Ἡ τιμὴ τοῦ Ἁγίου Δονστάνου, ὁ ὁποῖος εἶχε κυριαρχήσει στὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τοῦ Ι΄ αἰ. διαδόθηκε γρήγορα στὸν λαό, ὁ δὲ Τάφος του στὸ Καντέρμπουρυ ἔγινε ἐθνικὸς τόπος προσκυνήματος, μέχρι τὴν καταστροφὴ του, τὸ 1508.

Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ, τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

